

## **Αριθμός απόφασης 1257/2014**

### **ΠΟΛ. ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ**

Πρόεδρος: Μ. ΣΤΕΝΙΩΤΗ

Εισηγήτρια: Δ. ΙΩΣΗΦΙΔΟΥ, Πρωτοδίκης

Σύμφωνα με το Ν.2121/1993 περί "πνευματικής ιδιοκτησίας, συγγενικών δικαιωμάτων και πολιτιστικών θεμάτων", το δικαίωμα στην πνευματική δημιουργία μπορεί κατά το περιουσιακό του περιεχόμενο (άρθρο 3) να αποτελεί αντικείμενο οικονομικής εκμετάλλευσης, δηλαδή μεταβίβασης ή εκμετάλλευσης του, με τη μορφή της άδειας ή σύμβασης εκμετάλλευσης (άρθρα 12 και 13). Για το ηθικό δικαίωμα (άρθρο 4) προβλέπεται το αμεταβίβαστο εν ζωή (άρθρο 12), ήτοι ο δημιουργός έργου του λόγου ή της τέχνης, ακόμη και αν μεταβιβάσει το σύνολο των εξουσιών του περιουσιακού του δικαιώματος, διατηρεί το αντίστοιχο επί του έργου ηθικό δικαίωμα, ορίζεται όμως, ότι, η συναίνεση αυτού για πράξεις ή παραλείψεις, που αλλιώς θα αποτελούσαν προσβολή του ηθικού δικαιώματος, αποτελεί τρόπο άσκησης αυτού του δικαιώματος και τον δεσμεύει (άρθρο 16). Μετά τον θάνατο του δημιουργού το δικαίωμα στην πνευματική του δημιουργία περιέρχεται στους κληρονόμους του, ειδικά δε για το ηθικό δικαίωμα προβλέπεται ότι οι τελευταίοι οφείλουν να το ασκούν σύμφωνα με τη θέληση του δημιουργού, εφόσον τέτοια θέληση έχει ρητά εκφραστεί.

Στις ως άνω δικαιοπραξίες εκμετάλλευσης του περιουσιακού δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας, κατ' άρθρο 13 § 1 Ν.2121/1993, εντάσσεται και η σύμβαση έντυπης έκδοσης, η οποία ρυθμίζεται ειδικότερα στο άρθρο 33 του Ν.2121/1993, και με την οποία ο μεν δημιουργός παραχωρεί έναντι αμοιβής στον αντισυμβαλλόμενο του εκδότη την εξουσία αναπαραγωγής (άρθρο 3 § 1 περ. α` Ν.2121/1993) και διανομής των αντιτύπων ή αντιγράφων του έργου του στο κοινό (άρθρο 3 § 1 περ. δ` Ν.2121/1993), καθώς και την χρήση του υλικού φορέα, όπου αυτό (έργο) έχει ενσωματωθεί, ο δε τελευταίος αναλαμβάνει την ενοχική υποχρέωση της "έκδοσης" του έργου, ήτοι της αναπαραγωγής και διανομής του, καθώς και της καταβολής στον δημιουργό της νόμιμης ή συμφωνηθείσας αμοιβής. Πρόκειται δε για σύμβαση διαρκή και με προσωποπαγή χαρακτήρα. Συνακόλουθα, ως προς την αμοιβή των δημιουργών, που με σύμβαση είχαν μεταβιβάσει ή παραχωρήσει κ.λπ. το περιουσιακό τους δικαίωμα σε άλλους, θα τύχουν άμεσης εφαρμογής, δηλαδή από 5/3/1994, οι διατάξεις των άρθρων 32 επ. του Ν.2121/1993 (βλ. ΕφΑΘ 4499/2000 ΚριτΕπιθ 2001. 253, Δ. Καλλινίκου, σημείωση κάτω από την προαναφερόμενη υπ` αριθ. 6466/1995 απόφαση του ΠΠρΑΘ ό.π., Γ. Κουμάντο, ό.π., σ. 27, αντίθετη ΠΠρΑΘ 5872/1997 δημ. ΤΝΠ νόμος. Ειδικότερα, το άρθρο 32 καθιερώνει ως γενικό κανόνα (με πρόβλεψη ορισμένων εξαιρέσεων) την ποσοστιαία αμοιβή για κάθε δικαιοπραξία που αφορά το περιουσιακό δικαίωμα (σε αντίθεση με το παλαιό δίκαιο που αυτή προβλεπόταν μόνο για τις τυπικές συμβάσεις θεατρικής παράστασης και δημόσιας εκτέλεσης μουσικών συνθέσεων ενσωματωμένων σε κινηματογραφικές ταινίες.

Η διάταξη του άρθρου 32 για την ποσοστιαία αμοιβή, καθώς και οι άλλες σχετικές ρυθμίσεις των άρθρων 33 έως 38 του Ν.2121/1993, έχουν αναγκαστικό χαρακτήρα, διότι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 39 του ιδίου νόμου, το οποίο προβλέπει καταρχήν τη μερική ακυρότητα των αντίθετων συμφωνιών.

Συνακόλουθα, σε περίπτωση που πληγεί το κύρος των συμβάσεων που αφορούν το περιουσιακό δικαίωμα της πνευματικής ιδιοκτησίας του δημιουργού συνεπεία των ανωτέρω περιστάσεων και επανέλθουν στην έννομη σφαίρα αυτού όλες οι εξουσίες της πνευματικής ιδιοκτησίας που είχαν μεταβιβάσει σε τρίτο πρόσωπο, ο δημιουργός (ή ο κληρονόμος αυτού) μπορεί να αξιώσει την αναγνώριση του δικαιώματος επί του πνευματικού έργου, την άρση της προσβολής και την παράλειψη της στο μέλλον, δεδομένου ότι η εμπορική εκμετάλλευση που εξακολουθεί να γίνεται από τον τρίτο χωρίς την άδεια του δικαιούχου είναι παράνομη και έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 65 του Ν.2121/1993 (βλ. ΕφΑθ 3835/2007 δημ. ΤΠΝ Νόμος).